

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előzetési árak:		Felolós szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Belföldi: Negyedévre	8 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóiroda:
Magyarországon kívülre	12 .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékire Negyedévre	5 .			
Égészévre	20 .			

ROSTA.

A jószágot a gazdák egy része már kihajtotta a Hortobágyra. Bizonyos, hogy a jószág ott éhen vész. De azt mondja erre a gazda, akinek egy szál takarmánya sincsen, hogy ha el kell a jószágnak vésznie, inkább odakint pusztuljon el.

Körülbelül ilyen a bécsi politika észjárása is. Semhogy megadná a magyar nemzetnek, ami a magyar nemzetet joggal megilleti, inkább neki megy a falnak és veszedelembé sodorja legbolondabb ábrándját is, a nagyhatalmi hóbortot. Vesszen, ha vésznie kell, csak a magyar önállóság, a mi nemzeti függetlenségünk ne valósuljon! . . .

* * *

Ez a hasonlat pedig cudarul sántít. A következetesség teljes híjával szűkölködik és a belőle kiereszkolt következtetés merőben feje tetejére állítja a józan észet.

De hiszen éppen ezért találó s minél képtelenebb, annál bővebben jellemzi a mi fonák állapotunkat.

Mert van-e a világon nemzet, mely meg tudná érteni, hogy a nemzeti alakulások e korszakokban, midőn a legkisebb s leggyöngébb népfaj is szívós akarattal érvényesíti nemzeti jogait, akadjon egy ezer éves alkotmány bástyái mögött élő büszke nemzet, mely lemondjon a maga nemzeti nyelvről?

És van-e a világon oly elsatnyult helőta nép, mely szótlanul eltűrje, hogy fiaira idegen nyelv békóit rakják?

S ime a mi boldogtalan végzetünk mily ártóztató! . . . Saját véreink között is vannak, akik nem csak türik, de helyeslik, elősegítik, hogy a magyar katona nyelve — német legyen.

Sőt odáig jutottunk, hogy diésekszenek is vele, hogy ebben a kérdésben a szabadelvűpárt még mindig összetart . . . és együtt marad!

* * *

Hányszor kezdődik előlről a móka?

Azt híresztelik, hogy megint szapora kihallgatások lesznek. Andrassy, Bánffy, Apponyi, Kossuth mennek a királyhoz Bécsbe. Aztán a király ismét vendége lesz a budai

várpalotának és újra meghív egy, kettő, tizenhárom államférfiut . . .

Ugyan meddig tart még?

Ki akarja minden áron bebizonyítani, hogy a magyar törvények, a magyar alkotmányos jogok falatkát sem érnek?

Lesben.

— április 26.

Lesben áll mindenki, a kinek politikai hite, neve multja jogot adott arra, hogy a politikai vadászatban részt vegyen a puskájával.

Azon vannak a politikus urak, hogy ők durrantsák le, ők hozzák terítékre és ők értékesíthessék a hatalomra jutás jó alkalmát.

A lesipuskások várják a kövér vadat, az újságok pedig teljesítik a hajtásnak nem éppen nemes mesterségét.

Különösen a husvéti ünnepek alatt igyekezett mindenki életjelt adni magáról. Valamikor a nemzet feltámadásának jogát jelentette bé Deák Ferenc a maga híres husvéti cikkében, most a politikusok a saját külön feltámadásukhoz való gusztyusultá kürtölik országgyűlésgá-lággá.

Gróf Zichy Nándor nem lepott meg a néppárt programjának fölmelegítésével. Hirdeti az egyházpoltikai törvények revíziójáért való küzdelmet, de azért megengedi, hogy kezét foghatnak másokkal abban, a miben egyetérthetnek. Hát ebben a konceszióban meg van a szövötközött ellenzékhez való tartozás kijelentése, de nem értjük, mért kell a revíziót ebben a kényes pillanatban hangoztatni, a mikor éppen az egyházpoltika az az egyetlen egy képzelhető robbantószer, a mely az ellenzéki szövötközést megbonthatná.

Lám, nem gondolta Zichy Nándor gróf, hogy ennek a botnak is két vége van. Ezt a csöves makkaróni tészttát a másik oldalán is fogyasztják. Wekerle ur, az egyházpoltikai idők miniszterelnöke rég észrevette, hogy ez az a pont, a melyből kivetheti sarkaiból a politika

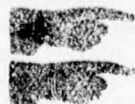
világát. A bukott többségből és a függetlenségi párt egyrészből szeretne új többséget összekalapálni az egyházpoltika közbevetésével. Mind gróf Zichy Nándor, mind Wekerle Sándor urak azonban ne feledjék, hogy a nemzeti eszme ma már annyira előtérbe nyomult, hogy felekezeti mesterkedésekkel azt többé háttérbe szorítani nem lehet. A függetlenségi párt sem lesz arra birható, hogy a mit a réven nyert a nemzet számára, azt a vámon elvesztgesse.

A Zichy-Wekerle lesben állása tehát nem igen kecsegtethet biztos reménnyel. Az a fogása Wekerlének, hogy husvétii felkinálkozásában feladja a külvámterülethez és jegybankhoz való jogainkat, csak is Bécsnek tetszhetik, de a nemzet csak kellemetlen érzésekkel szemlélheti a népszerű államférfiúnak ön-lefokozását.

Wekerlének nem kell a gazdasági önállóság, de ajánlja a következetes munkát és az előrelátó, biztos számítás. Igen okos beszéd lenne, csak nem hiszszük, milyen szemmel néznék azt a böles tanácsadót, a ki éppen mikor már a terített asztalnál kezdjük hatalmas étvágyunkat csillapítani — arra ösztönözne, hogy bizzuk a kész ebédet másra, mi a helyett menjünk krumplit kapálni. Meg tesszük ezt is, hanem azért ebédelni akarunk, mikor már tálalva van.

Különös találkozás a véletlennek, hogy a lesipuskások legfőbbje, gróf Zichy János ur körülbelül olyan tanácsokkal szolgál nekünk, mint kollegája, Wekerle ur. „Hijába — mondja az ifjabb Zichy gróf — takarjuk be a fekélyt nemzeti-szinü tapasztszal, mindig csak fekély marad ez. Nézetem szerint legelső kötelessége volna a gyözedelmes ellenzéknek meggyógyítani a beteg nemzetet, még mielőtt arra gondolna, hogy minő ruhába öltözteti“ . . . Azután így folytatja: „Építsük két kézzel a magyar nemzet szuverénitászának templomát, hordjuk éjjel-nappal a köveket, dolgozzunk, ál-dozzunk, küzdjünk, mert ez esetben, munkánk kárbaveszni már nem fog.“

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.

Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

Hungária kávéház

a helybeli és vidéki intelligencia találkozó helye, hol minden kedd, esütörtök, szombat és vasárnap nagy zene-estély tartatik felváltva **MAGYARY TESTVÉREK, RÁCZ KÁROLY és FIA** zenekarai által.

Kitűnő kávéházi italok, Hideg Buffet, Csemege torta különlegesség. Saját terméshoraim.

Kiváló tisztelettel: **Weichinger Károly.**

A nagyon szabadkőmives és a nagyon katolikus politikai urak jó tanácsának az a tulajdonképeni magva, hogy dolgozzunk és építsünk, most azonban adjuk fel a harcot és engedjük Bécsnek. Hiszen éppen az orvosszereket és munkaszereinket akarjuk Bécsből visszacsikarni, hogy aztán kellő erővel és felszerelésekkel láthassunk munkához. Nagyon ostobáknak tarthatnak bennünket ezek az urak, ha azt hiszik, hogy nem látunk át a szitán. Ők ezidőszerint csak is azt a munkát tudnák megbecsülni, a mely az ő érvényesülésüket segitené elő. Nem kérünk az ilyen politikusból, a szövetekezett ellenzékkel tartunk, a mely ne nézzen se jobbra, se balra, ne hallgasson semmiféle ármányoskodásra, hanem tartson egybe és vivja ki a nemzeti jogokat becsülettel!

A legfőbb lesipuskás, Tisza István gróf Bécsben utazik. Nagy köszönettel lehet ama magyar politikusból iránt, a kik a nemzet harcias erejét gyöngítik és tulajdonképen a bukott kormányrendszerét segítik lábra önző ravaszkodással.

A nagy válság.

— április 26.

Mint a hogy nincs semmi új a nap alatt, ép úgy nincsen semmi újabb változás a magyar politikai válságban. Az örökös kihallgatások híre az egyetlen esemény, a melyet ma fellehet jegyezni. Tisza itt, Tisza ott, Tisza mindenütt, csak a komoly lépés sehol. A miniszterelnök egyébként Bécsben van. Előbb utazott fel, mintsem a király hívta. Ma fog a felség elé járulni és jelentést tesz arról, ami nincs. Mindezek dacára politikai körökben erősen hiszik és remélik, hogy a válság megoldása igen rövid idő kérdése.

A gyors megoldást a koalíció felirata

érlelte meg, amelyet állítólag — azért fogadtak rokonszenvvel Bécsben, mert Tisza István a felirathoz az ellenzéki pártok békés szándékairól tett jelentést.

A husvét ünnepi esőndjét mi sem zavarta meg. Néhány cikket produkált a magyar sajtó a husvét alkalmából, neves politikusokat szólaltatott meg; de egyetlen egy sem világított bele a válság sötétjéből a jövő viláosságába. A legérdekesebb még Wekerle Sándor dr. cikke, a mely nyílt demonshóció a katonai kérdések kikapcsolása és a gazdasági kérdések mellett.

A mi a cikksorozaton túl fölmerült, merő kombináció csupán, így Széll Kálmán rendjének előtérbe toléása is.

Egy ellenzéki politikus tegnapelőtt találkozott Széll Kálmánnal a Szombathelyi pályaudvaron, a hol a volt miniszterelnök a leghatározottabban megeáfolta azokat, a hircszeléseket. mintha új kibontakozási alapon dolgoznék vagy mintha ismét a király elé járulna. Mindezekből, ezt mondotta Széll Kálmán, egy betű sem igaz. Ujabb meghívásokról sincsen semmi tudomása.

Hogy ki és mi lesz, az természetesen még a jövő titka. Azonban Andrassy és Wekerle személye ismét előtérben van.

Tisza István Andrassyra támaszkodik. A szabadelvű pártban ellenben megütözést keltett. Ennek oka aóban rejlik, hogy a szervezete gyenge és ennek tulajdonítják azt is, hogy tulajdon, igazi programjához még a tulajdon disszidenseit sem tudta megnyerni teljes számmal. Szó van arról is, hogy Andrassy huzódzik a miniszterelnökségtől, de talán, ha a megoldás az ő személyén mulnék, nem fog ennek lehetőségétől elzárkózni.

A csöndes világ e héten véget ér.

A politikai élet e héten megindul, bár a vezető-bizottság csak a jövő hét elején tartja a szünetek után első érdemleges értekezletét.

Érdemleges munkáját a képviselőház e

lő 4-én kezdi meg, mert az előző napra összehívott ülés formalitás csupán és csak arra szolgál, hogy a legközelebbi ülés napirendjét állapítsa meg. Ha a válság május 4-ig érdemben nem változik, akkor a Ház május 4-én a felirat tárgyalását kezdi meg.

Tisza István — mint Bécsből jelentik — május másodikán ismét Bécsben lesz. Ez alkalommal nem, mint a válság összebogozója, vagy megoldójaként fog szerepelni, hanem a kormányt képviseli. A szász király ugyanis május 2-án Bécsbe érkezik és a tiszteleltre rendezendő ünnepeken lesz jelen.

A válságot ez a látogatás mindenesetre késleltetni fogja egy kevéssé. Ha a szász király elutazott Tiszát a felség újból fogadni fogja és előterjesztésére kihallgatásra hívja meg Széll Kálmánt, Wekerle Sándort és Andrassy Gyula grófot.

Végül, hogy a mai események hű tükrét adjuk, fel kell jegyeznünk azt is, hogy Khuen Héderváry gróf Budapestre érkezett. Khuen este a szabadelvűpárt helyiségében is jelen volt.

Egyház és iskola.

A debreceni ev. ref. egyház presbiteriuma közhírré teszi, hogy főként az egyház tagjainak érdekében az egyházi adóknak kevesebb utánjárással befizethetése céljából akként rendelkezett, hogy ezentúl további intézkedésig az ev. ref. egyházi adótartozásokat is a város adóügyi osztálya szedi be. Mivel az 1905. évi adófékönyv ebből a célból az ev. ref. egyházi adótartozásokat is a város adóügyi osztálya szedi be. Mivel az 1905. évi adófékönyv ebből a célból az ev. ref. egyházi adótartozásokat is a város adóügyi osztálya szedi be. Mivel az 1905. évi adófékönyv ebből a célból az ev. ref. egyházi adótartozásokat is a város adóügyi osztálya szedi be.

Nász a kannibáloknál.

— Irta: Balassa Sándor. —

Az asszonyok körül fogták a fiatal Batacsy bárót és arra kérték, hogy tegyen igazságot a fennforgó ügyben. Három-négy puha kar csimpaszkodott bele a báróba s úgy cipelték magukkal a kártya asztaltól.

— No de hölgyeim, igazán mondom, elkényeztetnek és nagyot kívánnak tőlem, a midőn egy vitás kérdés elintézésére hívnak magok közé.

— Minden mellékes e pillanatban, mondta az ezredesné, fő, hogy ön a mi pártunkon legyen.

E közben a két pártra szakadt asszony-nép közé érkezett a báró. Még le sem ült, már a számtanácsosné elmesélte neki, hogy miért hozták oda.

— Képzelve ezek az asszonyok nem akarják nekem elhinni, hogy manap minden házasságot érdekből kötnek a férfiak.

— Ugy-e igazam van?

— Nincs igaza — felelt rá az ellenpárt.

— Bocsánat, példákat hozhatok fel az igazságom védelmére.

— A példák nem bizonyítanak.

A világlátott fiatal báró néhány percig szótlanul hallgatta az asszony-nép heves vitaközvetését s amikor egy pillanatra csend állott be, megszólalt:

— A kérdés mindenesetre érdekes, sokat lehetne rajta vitatkozni.

— Kérem — szölt az ezredesné — csak arra tessék felelni, kinek van igaza, pártunknak-e, vagy az ellenzéknek?

A báró, ékit az asszonyok fogva tartottak, gondolkozott egy kevéssé.

— Hát mostanom is felesleges, hogy az igazság azon a részen van, amely az érdeket fontos tényezőnek tartja a mai házasságkötéseknél.

— Hogyan, hát ön is? szölt az asszonyok és azonnal elengedték a báró karját.

— Igen, hölgyeim, ma az érdek az első.

— És a szerelem?

— Az másodrendű kérdés. Ez így van az egész világon.

— Nem hisszük, — mondták a szerelem párti asszonyok.

— Bizony az egész világon, sőt ma már a kannibálok között is. És hogy szavaim igazságáról meggyőzzem önöket hölgyeim, hallgassák meg ezt a kis történetet, amely velem esett meg másfélszáz évvel ezelőtt Afrikában.

— Valami szerelemféle van benne? — kérdezte néhány asszony.

— Van, de kevés, ám ha több lett volna benne, akkor én most nem lennék itt önök között, mert csontjaim valahol egy ember-évek lakta falu utcáján heverne szerteszéjjel. Egy érdekházasság volt a mentőváram. Annak köszönhetem az életemet.

— Ah, igazán érdekes.

— Igen, hölgyeim mielőtt tovább men-

nék, még azt is ki kell jelentenem, hogy téves hitben él a vén Európa, hogyha azt hiszi, hogy Afrika emberévé népe nem civilizált manap. Ha vasutjok nincs még, de szerelmi és házassági dolgokban egy jöttányira sincsenek hátrább minálunk. Egy forró júliusi estén amint a kíséretemmel egy beláthatatlan sivatagon ütöttem tanyát éjszákára, jó ideig beszélgettünk. Hirtelen zajt hallottunk, de nem tudtuk mire vélni a dolgot. Előbb azt hittük oroszlanok, vagy más vadak közelednek felénk, de mily nagy volt a meglepetésünk, amikor egy negyedóra múlva mintegy ötven emberévé alig néhány puskalövésnyire állott előttünk.

Kétségbeesetten védekeztünk a vadak ellen, de mitsem használt. Közéjük lőtünk, egy-kettő elesett és mi mégis arra a szomorú sorsra jutottunk, hogy elfogtak. No — gondoltam magamban — bizonyosan a halál fia leszek, ha csak valami rendkívüli dolog közbe nem jön. A vadak összekötözték bennünket s mint az állatokat, vonszoltak be a ialuba. Amikor megérkeztünk, valamennyiünket egy ól félbe zártak. Vagy két hétig a legizletesebb ennivalókat raktak elibénk, hogy jól meghizzunk. Néhány nap múlva megtudtuk, hogy szomorú sorsunk akkor fog bekövetkezni, amidőn a törzsfőnök fia oltárhoz vezeteti a szomszédos főnök leányát. A fiatalok rég szerették egymást és a szülők semmi akadályt nem gördítettek a házasság elé. És hogy a világra szölvő lakodalom a régi tradíciókhoz hű legyen, a törzsfőnök

akkor teljesítheti az egyházi adóra nehezedő kötelezettségeit, ha a hivek idejekorán és pontosan leróvják különben is csekély adójukat. Debrecen, 1905. április 22. Simonffy Imre kir. tanácsos, főgondnok.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— ápr. 26.

Mindkét szocialista felekezet — a nemzetköziek és az ujonnan szervezettek — gyülekeztek a husvéti ünnepek alatt. Örvendetes mozzanata gyülekezéseknek nem volt. A nemzetköziek a hazátlanságot éltették, az ujonnan szervezettek bejelentették a földművesgazdák ligáját, ami amolyan Dózsa György féle lazadássá is fajulhat. Majd csak keresztet huz a népbolondítók számadásain a hazafias magyar nép józanessze. Lám, a nemzetköziek is kezdenek már gondolkozni. Lázadoznak a Weltner Jakabok, Groszmann Miksák, Goldner Adolfok, Bokányiak és a nyomor többi vámszedőinek önkénye ellen. Okosan teszik. Majd rájönnek arra lassan-lassan, hogy a magyar népnek senki sem okozott annyi kárt, mint az ugynevezett „vezérek” népbolondítása. Mert ezek az emberek csak abban hasonlítanak a szentekhez, hogy mindég maguk felé áll a kezök. Ha eme kétes alakoktól szabadulnak, akkor lesz igazán szabad a jövő!

Ujabb kihallgatások következnek! Megint a király elé járulnak Andrássy, Széll, Kossuth. Tisza bizonyára azért előzi meg, hogy az utjokat egyengesse. Ugyan mi egyebet mondhatnak a királynak, mint a mit már elmondottak? Mert a szövetkezet nem zenező gép, a melybe új meg új nótákat lehet beleilleszteni, hanem jóféle magyar tárogató, a mely a Rákóczi indulót, Kossuth-nótát, „Himnusz”-t és a „Szózat”-ot harsogja legszebben. A kihallgatottak már elmondták a mit tudnak, most a nemzet inkább a királytól szeretne hallani — valami újat!

hónapok óta mozgósította darabant testőreit, hogy néhány jótétű fehérbőrűt fogdossanak. A szerencse kedvezett is nekik. Mi a kelepcebe kerültünk, a darabantok tábornoka kapitánynyu lépett elő. Ez ott is nagy kiütetés.

Szóval a hizás ideje lejárt. A sok banán ananász, kakaó és több ilyen izletes esemegétől nagyon megkövéredtünk, úgy, hogy a mézárulás napja előtt a főkonyhamester a legnagyobb megelégedésére konstatalta hizásunkat.

Ezután rettenetes éjszakát éltünk át. képzeljék el a helyzetünket. Az óráink meg voltak számlálva. Alig öt és leólnak bennünket. Szinte láttam már, hogy a vágóhídi ember mézárós hogy szurja belém a mérgeztet nyilat és hogy hasítja fel a hasamat.

— Szegény Bataresy — szólt résztvevően az ezredesné: Nos és mi történi?

— Pirkadni kezdett. Menekülésünk ki volt zárva. Imádkoztunk. A nap már jó magasan járt az égen, amidőn megnyitották az ől ajtaját. En léptem ki legutoljára Mikor valamennyien az udvaron voltunk, egy feldiszített fejű emberevő harsány hangon kiáltotta:

— Szabadok vagytok, menjete a fehére! Jou path is free nutil you reach deirl. Nem tudtuk megérteni a doigot.

A kannibálok... angolul beszélnek és szabadlábba bocsájtanak. Néhány percig nem is beszélhettünk az örömtől. Végre bátorsá-

NAPI HIREK.

Debreceni pereg.

— Április 26.

Erősen kiöltözött ur száll föl a kisvasutra. Ruhája tarkabarka, cifra. Legalább is vigée, a milyen nagyur!

Azután görnyedt vállu öreg ember szállt fel. Ruhája ütött-kopott, de tiszta. — Éppen a cilinderes vigée mellé talál letelepedni, ez pedig durván elutasítja magát! — Vigye innen azt az ócska ruháját!

A szegény ember szótlanul fölemelkedik és kivonul a Perronra. Könnyet morzsol szét a szemében...

Mert a gazdagok finom szövete néha nagyon durván sebzí a szegény ember lelkét...

*

Bohém ember (tündök magában): Hej, az áldóját! A nagyapám gazdag ember és vicepán volt ugyan, de reám már nem hagyott ispánt, csak viccet...

*

Nem árt írónak embernek a nép közé gyűlni. Eredeti dolgokat jegyezhet fel olykor közöttük, amelyek többet érnek a budapesti csinált szellemeskedés művirágánál. — Lám tegnap is három nyalkagyerek megy az utcán és ezt a törülmetszett, friss magyar népdalt énekelgetik:

„Nincsen olyan buza kibben konkoly nincsen,
Nincsen oly szerelem, kibben hiba nincsen;
Lám, a mi buzánkban semmi konkoly nincsen,
A mi szerelmünkben egy esőpp hiba sincsen!”

Hát még azé a talyigásé, aki tegnap ilyenénképen öntötte ki a lelke keserűségét:

„Hej a csapóteán véges-végig,
Kurjantásom hagy hallják az égig!
Hagy hallja meg az a híres dáma,
Kinek neve Szabó Juliánna!”

Lehetnek ezek régi nóták, de nekem

got vettem és a földig hajolva alázattal kérdeztem meg az angolul beszélő kannibáltól, hogy minek köszönhetjék ezt a váratlan szerencsét?

— Hogy minek, te hustömeg? kérdezte. Hát annak, hogy a lakodalmat nem tartják meg, mert a vőlegény visszaküldte a jegygyűrűt. Szóval a partie visszament. Ezután még sokáig beszélgettem az emberevővel. A barátunk később szivesebben válaszolgotott a kérdésekre és elmondta, hogy az öreg törzsfőnök sok pénzt ígért a leányával. Pénze nem volt s a börtön játszott. Ma korán reggel tudta meg, hogy mindenét elvesztette. A vőlegény, amikor ezekről értesült, kijelentette, hogy szegény leányt, bármennyire sajnálja is az esetet, nem vehet feleségül.

— Érthetetlen, szólt egy asszony, hát honnan tudják a kannibálok mi a börze?

— A dolog egyszerű. Két év előtt egy angol társaság Londonba vitt a kiállításra egy emberevő familiát. Ezek midőn visszatértek hazájukba, a civilizált Európa minden jó és rossz tulajdonságait magukkal vitték és odahaza elterjesztették.

— Nagyon érdekes.

— Bizony, hölgyeim, a vadak emberhust esznek, börzén játszanak, de csak érdekből házasodnak.

ujjak, és drágábbak a „János vitéz” mindenféle csinált virágánál!

— **A hercegprimás nyaralása.** Budapestről írják: Vasary Kolos biboros hercegprimás Balatonfüredre utazott hosszabb tartózkodásra. Kiséretében voltak dr. Andor György primási titkár, dr. Jordán kezelő orvosa és ápolónője. — Az egyházfejedelem körülbelül augusztus közepéig marad Balatonfüreden.

— **Uj Kossuth-szobor.** Szekszárdról jelentik, hogy Boda Vilmos orsz. képviselő Szekszárdon mozgalmat indított, hogy a nép filléreiből Szekszárdon Kossuth Lajosnak szobrot emeljenek. A szekszárdi Kossuth szoborra Bezeredy Pál főrendiházi tag és orsz. selyemtenyésztési főfelügyelő volt az első adakozó, ki a hazafias célra 200 koronát küldött.

— **Az O M K E gyűlése.** Az Omke debreceni fiókjá hétfőn tartott választmányi ülésén foglalkozott a központ nagy munkaprogramjának igen lényeges kérdéseivel; ezek között a vasárnapi munkaszünet kérdésében véglegesen megállapította a titkár által kidolgozott véleményes jelentés szövegét, foglalkozott a posta takarékpénztári intézmény körül észlelhető hézagok és hibák megállapításával, melyeknek orvoslása iránt a központhoz felterjesztést tett; az élelmi szerek hamisítására vonatkozó kérdés előkészítése végett egy bizottságot küldött ki a választmány; szintugy a tisztességtelen verseny kérdését érintő anyag tanulmányozására és összegyűjtésére; Fürst Ödön indítványa alapján, a ki ez ügyben terjedelmesebb emlékiratban fejtette ki a városi szeszfogyasztási adópótlék kérdésében fennálló anomáliákat, — felterjesztést intéz a központhoz e kérdésnek törvényhozási uton való rendezése végett; Holländer Vilmos és fia panaszát hasonlóképp a központhoz rendelte felterjesztetni, hogy a központ a takarmány szállítási díjkezdvezmények megállapítása körül a M. A. V.-nál észlelhető s a kereskedelmi érdekeket mélyen sértő elbánást lehetőleg orvosolja. Ujabb tagok kijelentése és felvétele után a beszámoló ülést május 14-ére tűzte ki a választmány; az ülés, melyen Kardos László vezette a tárgyalásokat, a tagok élénk részvétele mellett folyt le.

— **Debreceni gyáriparosok gyűlése.**

A gyáriparosok országos szövetségének debreceni fiókjá tegnap délután tartott ülést az iparkamara tanácstermében. Az ülésen Szántó Győző elnökölt és a szövetség most készült szervezeti szabályzata is bemutatott. Neményi Ambrus haláláról való megemlékezés után elnök ismerteti a fiók működését, elhatározottat, hogy a központhoz előterjesztés fog tételni az iránt, miszerint a kamarák a a szövetségbe tagként leendő belépésre kéressenek fel. Több nagyfontossággal bíró kérdésben u. m. munkásjóléti intézkedések megtétele, a szalámi gyárosok régen vitás fogyasztási adó és vágási illeték visszatérítése a kivitel alá kerülő áruban feldolgozott sertéshus után, a városi beszerzések honi származásának ellenőrzése ügyében stb. fontos kérdésben javaslatok és előterjesztések tétele határozottat el. A népes gyűlés fél hét órakor véget ért.

— **Az öreg bakák sorsa.** Még mesze vagyunk ugyan attól, hogy az öreg katorák sorsáról beszéljünk, mert hiszen addig, a mig ez a kérdés igazán aktuális lesz, talán sikerülni fog a válság össze vissza küszált szálait kibogozni. Azonban már hallatszanak a sopánkodás hangjai, hogy mi lesz az öreg bakákkal. Tény, hogy a politikai helyzet a tavalyihoz hasonló állapotokat teremtett a hadseregben s az ujoncok mega-

jánlásától olyan messze vagyunk, hogy még jóslásokba sem lehet boesájtkozni a felől, vajjon a rekruták mikor váltják fel a harmadik évüket szolgáló katonákat. Lehetséges, hogy októberig nem fog elhuzódni ez a mostani állapot, de lehet az is, hogy a kibontakozás késleltetni fogja a sorozást. Ez esetben az öreg bakákat visszatartják a védendő törvény engedélyezte további három hónapra. A kaszárnyákban tehát már most is szivszorongva lesik a katonák a kialakulást, mert érzik egy kissé, hogy a nemzeti ügy diadalért igen valószínűleg nekik kell áldozatot hozni.

— **Rendelet az acetylénről.** A kereskedelemügyi miniszter az acetylen előállítása és használata tárgyában fennálló rendeleteket újabban kiegészítőleg módosította olyképen, hogy az acetylen gázfejlesztő készülékek legnagyobb tulnyomása 0 15 légkörnyomást meg nem haladhat, továbbá, hogy a hordozható acetylen gázfejlesztő készülékek az esetben, ha azokat az acetylen gázfejlesztő készülékek szerkezetének megvizsgálására hivatott bizottság az engedély okmányban kifejezetten, mint ilyeneket jelöli meg, nyilvános és közhelyeken rendőrhatósági külön engedély nélkül felállíthatók és üzembe helyezhetők.

— **A debreceni mezőgazdaság.** Debreceni gazdasági egyesülete a napokban fog beszámolni a múlt esztendőben kifejtett működéséről. Az egylet titkári hivatala már elkészítette évi jelentését a melyből igen sok érdekes adat tűnik ki. A beszámoló szerint Debrecen határán 167,296 kath. holdat művelnek az emberek. E nagy földterületből 72,719 hold szántóföld, 48,374 hold legelő. A múlt esztendői mezőgazdasági eredményről is beszámol a jelentés. Tavaj közepes volt a termés, mert a nagy szárazság sokat ártott. Végül közli, hogy a Hortobágyon 13 ezer szarvasmarha legelt.

— **Tanárok gyűlése.** Az országos középisk. tanárok egyesületének választmánya — mint Budapestről jelentik — tegnap délelőtt látogatott ülést tartott, a melyen Rombauer Emil elnökölt. A gyűlésen Debrecenből Kardos Albert is jelen volt, a ki a középiskolai tanulóknak az iskolán kívül való sportgyakorlata kérdésében szólalt fel. — Négyesi László főtitkár a folyó ügyekről tett jelentést és bemutatta a ref. tanáregyesület holnap közgyűlésére szóló meghívót. Ezután Beke Béla értekezett a középiskolák reformjáról.

— **Halálozás.** Vettük a következő gyászjelentést: A legmélyebb fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk a jó gyermek, testvér, illetve rokon néhai Suchán Bella élete 18-ik évében, hosszas szenvedés után f. hó 24-én éjjel 11 órakor bekövetkezett csendes elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. hó 26-án délután 5 órakor fognak Darabos utca 38. számú gyászházról a róm. kath. egyház szertartása után a Szt.-Anna-utcai sírkertben örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent-miséáldozat az elhunyt lelki-üdvéért f. hó 27-én reggel 9 órakor fog az Egek Urának bemutatni. Debrecen, 1905. április hó 25. Edes anyja: Özv. Suchán Vencelné szül. Novák Mária. Testvérei: Suchán Elemér, Suchán Rezső nejjével Molnár Micivel, Suchán Ernő, Suchán Vilmos, Suchán Irma. Valamint számos közeli és

távoli rokonok nevében is. Az örök világosság fényeskedjék neki! A temetést Kernáts „Kegyelet” tem. int. rendezi.

— **Az asztalos munkások sztrájkja.** A debreceni építő asztalos munkások tegnap délelőtt a Margitfürdő jégpályán gyűlést tartottak. Megírtuk, hogy a múlt héten a munkások új napirendet és munkabér szabályzatot dolgoztak ki, melyet jóváhagyás céljából a munkaadók elé terjesztettek, de azok ezideig még nem határoztak a felett, hogy hajlandók e megadni az előterjesztésben megjelölt követeléseket, vagy sem. A munkások most azzal akarják a mesterek tanakodását megtörni, hogy tegnapi gyűlésükön kimondták a sztrájkot. A követeléseik különben nem olyan aránytalanul nagyok, hogy megadhatók ne lehetnének. Kívánják a 9 órai munkaidőt. A napszamosoknak 2 kor. 40 fill. és a képzett munkásoknak 2 kor. 80 f. 3 korona napi munkabér megadását. A munkások méltányos követelését tekintve hihető, hogy a munkaadók nem fognak teljesen elzárkózni a békés megegyezés lehetőségétől és az ipartestület tanácsstermében ma megtartandó értekezletükön olyan megállapodást jön létre közöttük, hogy a holnapi békeltető tárgyalás alkalmával részükéről nagyobb akadályt nem támasztanak a munkásokkal való kiegyezés elé és így a béke rövidesen helyreáll. Egyébiránt a sztrájk csupán az építő asztalos munkások szervezetére, mely alig 80—90 emberből áll, — terjed ki. Budapestről utasítás érkezett a munkásokhoz, hogy egyidejűleg hagyjanak fel a sztrájk tervekkel és tegnap már ennek a hatása alatt a bábaképző intézet építési vállalkozójának sztrájkoló munkásai is munkába léptek.

— **Tüzek a vidéken.** A veres kakas nem csak Debrecenben, de a közeli községekben, pusztákon is felüti fejét, azzal a kölömbösséggel azonban, hogy máshol nem rosszakaratu gyújtogatás, hanem inkább gondatlanság idézi elő a tüzeket. Husvét hétfőjén Mikepérsen kigyuladt és teljesen leégett egy özv. Nagy Józsefné tulajdonát képező istálló. A község ifja és örege javában mulatozott és ptyókás fejjel kénytelen-kelletlen látott hozzá az oltáshoz. Nagy szerencse, hogy szélesend volt, mert az ünnepi hangulatban levő derék magyarok miatt ugyan akár az egész község leégthetett volna. Valamennyien ott hortyogtak a jóféle nyakolaj hatása alatt a tűz körül állva az oltás céljából kezükbe ragadt vasvilláikra támasztva mámoros fejüket. A tűz a tulajdonos 18 éves legényfiának, Nagy Gábornak gondatlanságából származott, aki ittaságában szivarával a padláson járt és meggyújtotta az ott felhalmazott szénát. Ugyancsak a napokban volt tűz a gugyori pusztán is, hol Hídvéger József bérlőnek égett le 500 koronát érő szalmakazla, melyet Berta Lajos 8 és Mátyus András 7 esztendő pusztai cselédség gyermekei gyújtottak meg játszás közben.

— **A Szent-Erzsébet-Egyesület** április 27-iki — jövő csütörtöki — hangversenye iránt széles körökben élénk érdeklődés mutatkozik. — Ugy tudjuk, hogy a műsor meg fog felelni a várakozásnak, melylyel a műértő művelt közönség el van telve, mert a két szakaszra osztott műsorban valóban érdekes és élvezetes számok foglaltatnak. — Mendelsohn Bartholdy nagy igényű g-moll zongora koncertjén kívül, melyet mint már említett-

tünk báró Vay Arnoldné Mikes Sarolta grófnő a teljes katonazenekar kíséretével fog előadni, alkalma lesz a nagy közönségnek gyönyörködni Munkácsy János művészi hegedűjátékában, ki Chopin Brahms, Tartini műveiből a gyöngyöket szemelte ki. Hangulatos szám lesz Késmárky Béláné, Eckensberger Ili urhölgy melodramája, melyet ifj. Szilágyi Imre érzésteljes hegedűjátéka, Hoffmann Margit zongora kísérete és Piribauer Ferenc hegedű kísérete mellett szaval. — Színházunk két kitűnő új tagja is fel fog lépni: P. Hadrik Anna művésznő szaval. — Gál Zoltán saját költeményeiből fog néhányat előadni a házi poétáinktól megszokott pompás módon. Érdekes lesz Frank Kálmán szabad előadása, ki a fiúmei tengerészeti akadémia elvégzése után három éven keresztül — mint hiteles bizonyítványai tanúsítják — gyalog bejárt már három világrészt és ezen személyes tapasztalatok nyomán sok érdekes dolgot fog elmondani. — Végre a műsor élén álló, itt még elő nem adott oratoriumról akarunk megemlékezni. — Ünnepponon, melynek szövege Falk Richard fővárosi író tollából eredt és melyet zenekar kíséretével a róm. kath. tanítónő képző jól iskolázott énekkara énekel, mely nem régen a magyar dal előadásával határozott sikert aratott. — Mint halljuk, sokan készülnek ott maradni kedélyes vacsorára á la carte a diszteremben. Jegyek — páholyok, körszékek kivételével melyek mind elfogytak — 4, 3, 2, 1 koronával még kaphatók Mihalovits Jenő ur gyógyszerárában, Riesz Lipót és Kontsek Géza urak üzletében. Mivel előre láthatólag ez lesz az utolsó nagyobb szabású hangverseny ezen évadban, jól teszi mindenki, ki ezen élvezetes estéről nem akar elmaradni és hozzá még jótékonyságot is gyakorolni, hogy ideje korán jegyet szerezzon az említett helyeken, mert az esteli pénztárnál csak az esetleg megmaradt jegyek kerülnek eladásra. — A hangverseny április 27-én — csütörtökön — pont 7 és fél órakor kezdődik a Bika diszteremben.

— **Az osztálysorsjáték húzása.** Az osztály sorsjáték húzásán a következő sorsjegyeket tegnap húzták ki: 5000 koronát és a 600,000 koronás jutalomdíjat nyert 82621, 5000 koronát 87818, továbbá kisorsolták a következő nagyobb nyereményeket: 2000 koronát nyertek: 3024 23047 51718 76495 79829 109156 109228 1000 koronát nyertek: 9412 13735 29460 37926 40128 64023 66572 71591 73672 95768 103361 103503 500 koronát nyertek: 5121 7236 13705 25201 28552 30709 34142 51122 55282 55899 70356 72483 90071 87208 90935 98272 103684. A többi kihuzott számok 200 koronát nyertek.

— **A letartóztatott román nő.** Mint a fővárosból jelentik, — tegnap a budapesti rendőrség a király-színházban letartóztatott két román nőt, akiket a vöröstoronyi rendőrség lopás miatt körözött. Az egyik nő Berkovics Fanny 24 éves, feltűnően szép nő, aki Párisban lakik állandóan *Harriet* nevű 6 éves fiával. A másik nő a nővére Berkovics Rebeka. Arva leány, akit Rubinstein Adolf kereskedő vett magához Ramniacu Valeca román városban. A leány néhány héttel ezelőtt levelet írt Párisban lakó nényjének, hogy rosszul érzi magát és vigye el Rubinsteintől. Erre a levélre Berkovics Fanny leutazott a román városba és a legjobb barátságban váltak el Rubinsteintől. Kijelentik, hogy a lopás vádjából egy szó sem igaz. A letartóztatott nőknél 300 frankot találtak. Mindakettőnek van utlevele. Az egyik Berkovits Fanny névre, a másik, a mellyel Berkovits Fanny nővére utazik, Léna Fidiar névre szól. Valószínű, hogy a lopás

Legszebb férfi divat ingek
készen és mérték szerint

2 forinttól 2
feljebb

FEKETÉNÉL.

vadját csak azért emelték, hogy Berkovits Rebeekát visszavitessek. A rendőrség a két nőt átkísérte az ügyészséghez, egyúttal pedig táviratot intézett a vöröstoronyi rendőrséghez, hogy a lopást részletesebben jelöljék meg.

— **Lopás.** Érzékenyen megkárosította valaki Nagy Dezső cipészt. Tegnapelőtt míg hazulról távol volt, valami ügyes tolvaj behatolt Rákóczi-utca 5 szám alatti lakásába és ellopta arany óráját és arany láncát a rajta levő Szent György tallérral együtt. A rendőrség nyomozza a tettest.

x **Félix fürdő télen.** A Félix fürdő ez előtt télen a csend és a némaság tanyája volt. Új bérletje, Komzsik Alajos azonban most télen is eleven társaságos életet teremtett a fürdő épületben. Berendezte azt a téli szezonra is, s így a vendégek a fürdő gyógyító hatását egész éven át kényelmesen élvezhetik. Már az idén is, az első téli szezonban, számos vendége volt a Félix fürdőnek, a kiknek a névsorát itt adjuk. Január és február hónapokban a téli kurát állandóan igénybe vették:

Dumbrova Vazul tanár (Belényes), Stász Tódor tanár (Belényes), Kovács Ferenc és fia vendéglős (Nagyvárad), Major Ferencné és leánya kántor neje (Bikács), Bécezy Imre főszolgabíró (Élesd), Fazekas László műkeresztész (Geszt), Schönfeld Lipót hivatalnok (Nagyvárad), Kolibák Margit hivatalnok (Budapest), Varga Gyula iparos (Nagyvárad), Tarsoly Ferenc iparos (Nagyvárad), Molnár Antalné kereskedő neje (Nagy-Bánya), Zafir Lipót (P.-Pernyész), Köpe János földbirtokos (Brassó), Bereczky Sándor vendéglős (Nagy-Szalonta), Roxin József és neje körjegyző (M. Telegd), Linczinger Sándor körjegyző (Szakadát), Fodor Ferenc magánzó (H.-Dorog), Sztankay László hivatalnok (Szatmár), Bibeszku Gusztáv földbirtokos (Mező-Telegd), Csupé Jánosné erdővéd neje (Alpár), Kőrössy István háztulajdonos (Nagyvárad), Bungó Ferenc iparos (Debrecen), Ligeti Lajos magánzó (Makó), Fejes István földbirt. (H.-M.-Vásárhely), Könyves Ferenc vámmellenőr (N.-Várad), Mandy János (Makó), Csutor József hivatalnok (B.-pest), Péterfi Gy. gazdatiszt (Brassó), Szücs Károly fogy. adó ellenőr (Nagy-Bánya).

Ezenközben javában folyik az építkezés, a fürdőben díszes új szálló épül, a melyet május hó 15-én adnak át a forgalomnak, úgy hogy a jövőben a közönség nem lesz kitéve annak a kellemetlenségnek, hogy ne kapjon szobát.

x **Használja a híres Hajdusági pedit.** Egy doboz 50 fillér. Kapható Grosz Nagy Ferenc gyógyszerésznél Debrecen, Kossuth-utca Arany-egyszarvu gyógyszerészernél.

x **Ki akar olcsón ruházkodni,** az vegyen szép és olcsó angol és belföldi divat szövetet eredeti gyári árban Ranunkel H. és fia cégnél. Debrecen, Piac u. 19. szám a. Tisza palotával szemben.

x **PRIMA** hizlalt cukortorma 1 kiló 28 kr. Pergetett akácmez 1 kiló 70 kr. Dávid Zoltán üzletében Rákóczi- és Eötvös-u. sarkán. — Ropogós, vizes és ecetes uborka üvegenként vagy darab számra 100 fillér áron. — „Tutti frutti” vegyes gyümölcs iz. 15 kiló 5 kr. Telefon 315 sz.

x **Kiadó lakás.** Két szoba butorozva, üvegezett folyosó és mellékhelyiségekkel. Egy szoba előszobával butorozva. Mindkét lakás külön bejárattal a kapu alatt. Értekezhetni Dávid Zoltán üzletében Eötvös-utca 11.

x **Alföldy Károly** tánciskolájában a tavaszi tanfolyam folyó hó 29-én szombaton d. u. 5 órakor veszi kezdetét. Beiratkozni lehet bármely időben Péterfia u. 2. szám alatt.

x **Mentze Henrik** ujdonságok áruházában nagy változás és átalakítás miatt az összes raktáron levő áruk rendkívül leszállított áron adatnak el. Egyes áruk, melyek teljesen kiáruultak gyári áron alól is.

x **LETZTER JOZSEF** fényképészeti festészet és fényképnagyítási műterme Piac-

utca 44. d. Ujfalussy-ház. Állandó fényképkiállítás a műterem kapubejárataánál levő kiskabakban.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

SZINHÁZ.

Heti műsor:

Szerdán „C” bérlet Denevér.
Csütörtökön „A” bérlet Heidelbergi diákelet.
Pénteken „B” bérlet János vitéz.
Szombaton „C” bérlet Emigráns.
Vasárnap d. u. Ingyenélők.
Vasárnap este Boszorkány.

* **Husvét után.** A debreceni színház történetének utolsó három éve, melynél áldatlanabb meddőbb korszaka nem volt egykor oly híres és dicső színészetünknek, rövid pár hét múlva véget ér. De mielőtt elköltöznék a vállalkozó, a színészet ujesztendéjén, virágvasárnapkor szokásos személyi változások révén megismerkedhetünk azokkal az új társulati tagokkal, akik a máshová szerződötték helyére jöttek. A két ünnepen és tegnap is ilyen bemutatók voltak színpadunkon. Átutazó vándorok letették névjegyeiket tetszésünk előszobájában. Viszozzuk e vajjon az udvarias futó látogatást? És alkossunk-e véleményt oly irányban, hogy e két vonat egy állomáson való találkozásának rövid percei közt megismert egyéniségek, ha tovább időznének köztünk, meg tudnák-e szerezni elismerésünk melegebb megnyilatkozását? Azt hiszem, méltányosabb, ha erre a kérdésre az a felelet, hogy ne ítélkezzünk olyanokról, akik csak átutazóban kopogtatnak házuk ajtaján. Párisnak elég rossz a híre. De bizony egy párisi uri család tisztességes otthonába nehezebb bejutni az idegennek, mint tő fokán áthuzni a hajókötelet. A mi hírünk is olyanféle, hogy nem szívesen adunk virágot, annál többször süvit a nyilunk az érzékeny színészhüségnek felé. De kilőjük-e most, oly sziveket, oly tehetségeket, oly érdemeket sebezve, melyeket jól és híven nem ismerünk? — Nem! legyen bíráló kedvünk jobb a hírnél! Ne bántuk azokat, a kiket máshol talán igazán szerettek. Hunyjunk szemet a visszatért Lottizás orcapirító izetlen otrombaságai felett. És ne vegyük észre, hogy tegnap este a Constantin abbé szelid hangulatának csendes tavába mennyi fölösleges kavicsot dobált az új színpadon, új sugó, új közönség előtt idegeskedő igyekezet, megzavarva a tiszta víztükröt. Hiszen három-négy színészt és színésznőt, jókat, jelesekét kiváló hírűket, láttunk, a kik talán soha se voltak még oly rosszak, mint tegnap este. Igazságérzetünk fellázad az ellen, hogy bántuk őket elfogultságukért, botlásaikért és az előadás nem egyszer kinos döcögése miatt. Elég, ha arra a kiáltó izlésbeli sülyedésre mutatunk rá, a mely a mi jó közönségünknek három éven át rendszeresen folyt megromlását bizonyítja. A Lottira ugyanis roskadásig megtelt a ház, mely harsogott az elfajult gyönyörökre fogékonynyá tett érzékek ujjongásától, míg tegnap a finom, mű-

vészi lélekrajz kedves játékát a földszinti állóhelyen alig három elszánt lovagocska unta. Valóban ideje, hogy a debreceni színház szelleme megérje új apokalipszisét.

* **Hírek a színházból.** Szerdán este Strans mester hatalmas alkotása, a Denevér c. daljáték kerül színre, a melyben az új tagok közül Tibor Lori és Kalmár József mutatkoznak be a közönségnek. A főbb szerepeket így osztották ki: Eiseustein—Mezei Andor, Rosalinda—Tibor Lóri, Franck—Krémer Jenő, Orlovsky—Krémer Lili, Ayrid—Kalmár József, Falke—Iványi Antal, Blind—Virágháty Lajos, Adél—Felhő Rózi, Frosch—Mezei Péter, Ida—Kendy Boriska. — Csütörtökön a Heidelbergi diákeletben Katica szerepét Mészáros Giza fogja játszani. A jövő hét elején bemutatató lesz, a mikor is Caryll és Hamilton „Dancigi hercegnő c. daljátéka kerül színre. A darabból a próbák serényen folynak úgy színpadon, mint az ének teremben.

TAVIRATOK.

Erzsébet Mária hercegnő betegsége.

Prága, ápr. 25. Windisgraetz Erzsébet Mária hercegnő állapotáról tegnap este kiadott orvosi jelentés a következő: A hercegnő állapota állandóan kielégíthető. Reggeli hőmérsék 39, érverés 90-4 Este hőmérséklet 37,1, érverés 80-8. Aláírva: Knapp Lajos tanár.

Halál az utcán.

Szeged, ápr. 25. Patócz János ezredes, a szegedi 5. honvéd gyalogezred parancsnoka ma este vacsora után hazafelé tartott. Az utcán hirtelen összeesett és meghalt.

Pálmay Ilka válópere.

Budapest, április 25. Pálmay Ilka férjhezett gróf Kinszkyné ma délután Budapestre érkezett. A lakásán több újságrót fogadott a nagy művész és kijelentette, hogy elvált az urától. A válás okául azt hozta fel Pálmay, hogy férje minden áron visszaakarja szorítani a színpadtól. Ezt el nem tűrheti és inkább elvált semhogy a színpadnak bucsút mondjon. Pálmay Ilka társulatot szervez és Amerikába megy előadásokat tartani.

Stösszel a haditörvényszék előtt.

Budapest, április 25. Pétervárról jelentik, hogy Stösszel tábornokot, Port-Artur hősies védelmezőjét haditörvényszék elé állítják. Stösszel ellen azt a vádat emelik, hogy túl lépte a hatalmi körét. A haditörvényszék már legközelebb össze ül ítélethozatalra.

El Amerikába!

Szekszárd, ápr. 25. Tolnavármegye községeiből az elmúlt hónap alatt 585 ember vándorolt ki Amerikába 240, Németországba 324, Oroszországba 7, Romániába 3, Franciaországba egy. Feltűnő, hogy Németországba annyian vándorolnak ki a németajku községekbe. A kivándorlás oka, amint azt kinyomozták, az, hogy német titkos ügynökök biztatják és csábítják ki a lakosokat. Miután a lakosságnak ilyen meg nem engedett uton való csábítása törvénybe ütközik, az alispán a kivándorlási ügynökök ellen megtette a kellő intézkedéseket.

MOSKOVITS JOZSEF

uri szabó, Piac-utca 40., keresztépület.

Ugyanott tanuló felvétetik.

A tavaszi idényre

szükséges divatöltönyöket és felöltöket a legmodernebb kivitelben készítek bel- és külföldi szöveteimből. Tisztelettel

Nincs kenyér Moszkvában.

Moszkva, ápr. 25. A péksegédek sztrájkja következtében a szegény lakosság súlyos helyzetbe került. A barnakenyér ára 2 és fél kopekról 7 kopekre emelkedett. A péksegédek a nekik tett engedményekkel nincsenek megelégedve. Hir szerint ha a sztrájk sokáig tart, akkor Pétervárról és a szomszéd városokból hoznak kenyeret.

Véres lakodalom.

Alsó-Kubin, ápr. 25. Hrusitini koresmáros leányának lakodalmán Schneider János és Martvonyi András bíró Weiser Jánost megtámadták, földreterpérték és addig ütötték rugdosták, míg lelkét ki nem adta. A tette az adott okot, hogy Weiser az utóbbi képviselőválasztásnál a néppárti jelöltre szavazott ez a Schneidert és Martvonyt nagyot bántotta.

Sikkasztó postatiszt.

Budapest, április 25. A budapesti rendőrség ma letartóztatta Mártha Albert posta és távirida segédtsitét, a ki számos pénzes levélből a pénzt elsikkasztotta.

Gyilkos telekkönyvvezető.

Nagyszombat, ápr. 25. Boross Géza telekkönyvvezető Rupprech földbirtokos Zsófia nevű leányára az utcán háromszor rálőtt és megölte. A tettet azért követte el hirszerint a gyilkos, mivel a leány nem viszonozta szerelmét. Borossot letartóztatták.

A japán orosz háború.

Pétervár, ápr. 25. Az orosz hajóhadnak a Kamran öbölben való időzését illető ellentétes jelentésekkel szemben a pétervári távirati ügynökség kijelenti, hogy a francia indochinai főkörmányzó semminemű kéréssel sem fordult az orosz kormányhoz, Rosdestvenski nem kapott semmiféle felszólítást Indochina parti vizeinek elhagyására, mert a tengernagy a semlegesség minden törvényét teljesen betartotta.

New-York, ápr. 25. Az Evening Sun tudósítója jelenti Honkongon át a a cochinchinai Banghoeból tegnapi kelettel, hogy Saigonból bárkán ment a Kamran öbölbe. Vasárnap délelőtt 10 órakor, amidőn 30 mérföldnyire délnyugatra volt a Kamran öböl, kilenc nagy gőzös vonult el előtte és északra irányba tartottak. Megtudott kút lőnböztetni egy csatahajót és két cirkáló, melyek valószínűleg az új hajóhadhoz tartoztak.

Építőmunkások sztrájkja.

Kassa, ápr. 25. Itt ma az összes építőmunkások sztrájkba léptek mert a vállalkozók bérfelemelési mozgalmukat nem támogatták. Az összes építkezések szünetelnek.

A bolgár vérfürdő.

Konstantinápoly, április 25. Az entente nagykövetségek ma a porta figyelmét irásbelileg felhívták a zagoricani e hó 7-ikii vérfürdőre, rámutattak a vilajeti hatóságok hasznavehetlenségére és felszólították a portát, hogy tegyen az entente hatalmak korzuljaitól ajánlott katonai és rendőri intézkedéseket, hogy elejét vegye hasonló esetek ismétlődésének. Végül kéri a banda tagjainak megbüntetését. Ugylátszik a porta felismerte a helyzet komolyságát és arról biztosított, hogy a banda 60 tagját elfogták.

Budapesti gabonatözsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, ápril. 25.

Buzakinál mérsékelt, vételkedv csekély. Lányha irányzat mellett 120,000 méter mázsa került forgalomba, 15 fillérrel olcsóbb áron. Egyéb gabonafélék tengeri 10 fillérrel olcsóbb, alábbi bányadt forgalom nélkül. Idő változó.

Buza áprilisra	17.28—30.
" májusra	16.28—30.
" októberre	névleges
Rozs áprilisra	13.28—30.
" októberre	névleges
Zab áprilisra	11.48—50.
" októberre	14.50—52.
Tengeri májusra	14.20—24.
" júliusra	23.80—24.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Összbüntetés kiszabás. Nagy Kálmán tiszafüredi illetőségű feyencet a múlt év október havában a debreceni esküdtbírság mint kereskedőt rablásért 1 évi fegyházra ítélte el. Semmiségi panasz útján az ügy a Kuria elé került, mely a vádlott büntetését 5 évi fegyházra emelte fel. Ezt követőleg ez év március havában a kassai törvényszék lopás büntetéseért vonta felelősségre Nagy Kálmánt, akiről akkor kiderült, hogy cigány és lókupec 8 havi börtönt kapott. A debreceni törvényszék a most Szamosujváron fogva levő büntetését töltő rab kérésére egyesítette a két büntetést 5 évi és 5 havi fegyházban.

§ Összeveszték a szavazó lapon.

Hajdunánás városába is, mint mindenütt nagy hullámokat vert fel a választás. Akkor történt különben az alábbi kis esemény melyek szereplői Mikó István jómódu parasztgazda és Tivornyik János rendőr voltak. A polgármester megbízásából hordta szét a a választó polgároknak a szavazó lapokat Tivornyik István városi közrendőr Csizma nyűvés közben érkezett Mikó István házához és odakinálta neki a szavazó jegyét, hanem az csak úgy félvállról dűnyögve szolt vissza, hogy tegye le ha akarja az asztalra de van neki már ugyis egy, mire a rendőr azt felelte, hogy ha van már akkor amit ő hozott elviszi, mert egy embernek kettőre nincsen szüksége. Igen ám csak hogy a Mikó uramnak közben eszébe jutott, hogy a régi-vel nem lehet szavazni és azért követelte a rendőrtől az ujat, még pedig nem éppen barátságos hangon. Ezen aztán összeveszték és Mikó gazda hatalmasan elagyabugyálta a törvény emberét, akit végül kilökött a portájáról. A megvert rendőr a törvény útján keresett megtorlást a rajta esett séggyenért. Tegnap tartotta meg ez ügyben a debreceni kir. törvényszék a tárgyalást. Noha Nikó István annak idején mikor az eset történt fünek-fának eldicsekedett vele, hogy Tivornyik Jánosnak adott egy „tasslit“ a tárgyaláson azt állította, hogy egy ujjal sem nyult hozzá sőt inkább az lökte őtet mellbe. A beidézett három tanu közül Vargha Sándorné és Varga Miklós vallomása azonban nagyon terhető volt reá. A törvényszék hatóság eleni erőszak vétségében és könnyü testi sértés elkövetésében mondták ki bűnösnek és ezért 8 napi fegyházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte. A vádlott az ítélet ellen felebbezett.

§ Szembeszállt a rendőrrel. Edényt árultak a múlt év október havában a szatmári vásáron Szilágyi György és Kerekes Péter fazekas mesterek. Hideg őszi idő volt és a kora reggeli órákban történt, hogy Szilágyi György a vele közös háztartásban, bagolyhiten élő Dohely Anna nevű asszonyával együtt pálinkás butykosból szopogatták a dermesztő meleget, amiből több egy kicsit sokat is találtak beszedni. Ámbár Szilágyi György eltompult agya dacára nagy üzleti versenyt rögtönzött kartársra, Kerekes Péter ellen, akivel utóbb evégett szörnyű módon összeveszték és a versengés hevében Szilágyi néhány alkalommal szájon kapta a kollégát, lévén pedig az vékonyabb don-

gáju ember vissza kontrázni nem volt bátorsága. Hogy azonban valamiképpen mégis viszonzozza a neki igen pötyögősen esett bántalmazást Milián János közrendőr oltalmát vette igénybe, aki nyomban latba vetette magas tekintélyét, melyet azonban, mint a körülmények is igazolják, nem igen tudott érvényre juttatni. Dohely Anna ugyanis felbuzdulva balkézről férje példáján az erélyes rendőrt fejen akarta kolintani a nála levő pálinkás butykossal, de mielőtt ezt megselekedhette volna a rendőr gyors mozdulattal kicsavarta kezéből a veszedelmes ütletet. — Szilágyi György nem nézhette telenül a jelenetet bösz haragjában nyakon teremtette a rendőrt is. Az már aztán baj volt, mert a magas policáj főembere a főkapitány véletlenül szemtanuja volt a dolognak és a verekedőket beszállították a hüvösre. — Ezután megindult a törvény útján való eljárás a bekisértek ellen, akiket természetesen kihallgatásuk után szabadon bocsájtottak. Az ügy a debreceni kir. törvényszék elé került és tegnap volt a tárgyalás. Szilágyi György beismerte tettét, de nagyfoku ittasságával védekezett. Ellenben Dohely Anna konokul tagadott és a többek között azt állította, hogy ő a rendőrt bántani nem akarta, hanem megakarta kínálni pálinkás üvegéből, azt is ráfogásnak mondja, hogy ő mikor be voltak csukva káromló szavakkal illette volna a király személyét. Az öt tanu Kerekes Károly, Grosz Öser, Miskolcay Károly, Juhász Albert és Rajta Gyula azonban ellene vallottak. A törvényszék ennek alapján Szilágyi Györgyöt két rendbeli hatóság elleni erőszak vétségében bűnösnek mondta ki és 21 napi Dohely Annát pedig egy rendbeli hatóság elleni erőszak vétségéért 14 napi fegyházra ítélte. A vádlottak az ítéletben megnyugodtak. A kir. ügyész Dohely Anna terhére felebbezést jelentett be.

Nyílt-tér.

■ ■ A 24611. számú ■ ■
és
„Ferraris elvén alapuló indukciós váltakozó áramu fogyasztásmérő“

című magyar szabadalom tulajdonosa, szabadalma gyakorlatba vétele, esetleg használati engedélye céljából magyar gyárosokkal összeköttetésbe kíván lépni.

Szíves megkeresések **GOLDBERGER**
A. V. (Budapest, IV, ker., Váci-utca
20 szám.) céghez intézendők.

Legnagyobb raktár
saját gyártmányu keztyükben.

Ötszerek!

Bőrövek!

Börtárcák!

Illatszerek!

Fésük

És hajtuk!

jutányos árban kaphatók

Nagy András

keztyügyarába kistemplombazár.

Piac-utca 7 szám. alatti fiók
üzletünket (Vecsey-ház.)

május 1-én teljesen felosz-
latjuk,

Lovass és Cadányi
féle

csődtömegből

visszamaradt árukat u. m.

női-ruhakelmék, mosó-árak,

selymek vásznak, ágyterítők

függönyök, fűzők, szallagok

csipkék, stb. stb.

becsáron alól
kiarúsítjuk.

Donogán és

Somossy

állandó főüzlete

Kistemplom-bazár.

A nagyerdei hidegviz-
gyógyintézet megnyílt!

A víz alkalmazása gyógy célokra, hő-
mérsék, alak és időtartam tekintetében oly
sok változatosságot enged, hogy azt a legkü-
lönözőbb betegségeknek eredménytel al-
kalmazhatjuk.

Általában a vizgyógyászat edzőleg, élte-
rtileg és erősítőleg hat. Az anyagcsere foko-
zása, az idegrendszernek kedvező befolyá-
soltatása által a beteg szerveknek megválto-
zott működésük idéztetnek elő.

Sem fiatalja, sem öregje nem zárandó ki
a hidegvizgyógyászat alól.

A fiatal szervezet erőteljesebben fejlődik
és gyarapszik mellette, míg a magasabb kor-
ban a hanyatló erők felélenkíti és a lassan
működő szerveket felfrissíti.

Eredménytel alkalmazható tehát a viz-
gyógyászat és annak különböző alakjai.

1. Súlyos betegségek utáni elgyengülé-
seknél.

2. Erősödési és edzési szempontból, a
légző szerveknek hurutos állapotra való haj-
lamánál.

3. Táplálkozási zavaroknál u. m. vérsze-
génység, sápkór, kővérség kőszvény, görvély-
kór, cukorvizelésnél.

4. Gyomor-, bél- és májbetegségeknek.

5. Vérkeringési zavaroknál, vértolulás és
aranyeres bántalmaknál.

6. Rheuma és idegfájdalmaknál.

7. Az idegrendszer megbetegedéseinek a
neurastheniánál, ennek sokoldalú jelenségei-
nél: mint fejfájás, szédülés, fejfájás, levertsé-
g, szellemi és testi kimerültség álmatlan-
ság, Asthma, ideges szívbántalmak, a gyomor
bél- és nemi-szervek neurastheniájánál,
Hysteriánál, Basedow-féle betegségnél, gör-
sés és hűdési állapotoknál.

A nagyerdei hidegvizgyógyintézet modern
és célszerű berendezése, fekvése és kitűnő puha
vize föltte alkalmas tényezők a vizgyógyászat
sikeresebb használatára. Fővárosi szakértői sze-
mélyzet végzi a teendőket, az árak mérsékel-
tek. Orvosi felügyelet.

Az intézet egész nap nyitva férfiaknak
d. e. 9 óráig és d. u. 5-8 óráig; nőknek
d. e. 9 órától d. u. 5 óráig.

142-253-393-491-1905.

Arverési hirdetmény.

A debreceni kir. jbiróságának V. 2964-
4. V. 3445-2. V. 485-2. V. 769-13-1904.
és 1905 számú végzése folytán közhírré té-
tetik, miszerint Brüder Geiringer, Leopold
Fárber, Rózsa Miksa és Boros testvérek ré-
szére Lebovits Zsigmond debreceni lakostól
a már fizetett összegek betudásával 461 kor.
27 fill., 374 kor. 17 fill., 90 kor. és 200 kor.
tőke, ennek az esedékesek napjától számítandó
6% kamatai és eddig összesen 236 kor. 89 fill.,
perköltés erejéig 1904 nov. 11. 1905 jan. 16.
febr. 18 és márc. 17-én bíróság le és felül
foglalt és összesen 825 koronára becsült bólti
felszerelések portale, cipő árak és egyéb in-
góságok 1905. évi április hó 28-án délelőtt 10
órákor kezdetét veendő és Debrecencen Ko-
suth-utca 6 sz. a. üzletben megtartandó nyil-
vános birói árverésen, a legtöbbet i-érőnek
azonnali készpénzfizetés mellett, szükség ese-
tén becsáron alul is el főgnak adatni.

Debrecen, 1905 évi április hó 14-én.

Bódogh Zsigmond,
birói kiküldött.

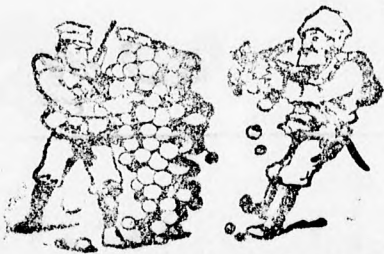
Félix gyógyfürdő Nagyvárad
mellé.

Európa leggazdagabb kénes hévíz-forrása 49° C 17
millió liter napi mennyiség, a kénsavas sókban gaz-
dag és hidrogént is tartalmazó hévíz Javalva van
fürdő alakjában csuzos és kőszvényes bántalmaknál,
csonttörések, ficamodások után, idegzsákbnál, (ishias)
bőrbajoknál. Női betegségeknek, idült méh- és pete-
fészkek-gyulladások, méhurut, medencebeli sejtiszóvet-
lob és izzádmányoknál, idült veselobnál, Brighth-kór
sib. Ivógyógyászat alakjában pedig idült gyermekbántal-
maknál, makacs székrekedésnél, vese-köveknél, a
máj- és epehólyag betegségeinél.

**Sárgaság- és epeköveknek meglepő
gyógyhatás.**

Hét szállójában 200 újonnan butorozott szoba, 70
holdas park, gondozott sétányok, gyógyterem, étterem,
tennis-pálya, könyvtár, regényes kirándulások, vasu-
állomás, posta, távirda, helyközi telefon, hétézernél
több állandó fürdővendég, 50,000 kiránduló, gyógytár,
állandó fürdőorvos. Teljes penzió október 1-től május
1-ig, napi 6-8 korona.

Egész éven át nyitva. Prospektust küld a fürdőigazgatóság.

Saját magát

károsítja aki

szőlőoltvány-

szükségletét

men fedezi

Kükölli-menti
Első Szőlőoltvány-telepnél.

Tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes Nagy-Kükölli-megyén
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron
naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte,
miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. —Képes
árjegyzék ingyen és bérmentve

Szőlőlugast

ültessünk minden ház mellé és kertjeinkben
föld- és homoktalajon.

A szőlő hazánkban mindenütt megterem -
nincsen oly ház melynek fala mellett a legeseké-
lyebb gondozással felnevelhető nem volna, ezenki-
vül más épületeknek, kerteknek, kerítéseknek stb-
a legremekőbb dísz, anélkül, hogy legkevesebb
helyet is elfoglalna az egyébrebhasználható részek
ből. Ez a legháladosabb gyümölcs, mert minden
évben terem.

Erre azonban nem minden szőlőfaj alkalmas
(bár mind kuszo természetű), mert nagyobbbrésze
ha megnő is, termést nem hoz, ezért sokan nem
érték el eredményt eddig. Hol lugasnak alkalmas
fajokat ültettek, azok bőven ellátják házukat az
egész szőlőérés idején a legkitűnőbb muskálály és
más éens szőlőkkel.

A fajok ismertetésére vonatkozó színes fény-
nyomatu katalógus bárkinek ingyen és bérmentve
küldetik meg, aki címét egy levelezőlapon tudatja
Borfaju szőlőoltványok is még nagy mennyiségben
kaphatók leszállított áron. Borok családi fo-
gyasztásra 50 l. és feljebb olesó árban és ((De-
laware)) sima ültetéshez és ebből borminta.

Ermelleki első szőlőoltványterep
Nagy-Kágya, Bihar-megye.

Még a modern vegyészeti hatalmas haladása és ebből
kifolyólag keletkezett számtalan kozmetikus készítmény
sem volt képes a 40 év óta bevált Dr. Lengiel Frigyes
féle

Nyirfa-Balzsam

piperecikket hátérbe szorítani: ez
annak jele, hogy ebben tényleg jó,
a természet által készített bőrszépít-
tőszert bírnak. Azon tulajdonsággal
bírnak hogy általa a felső bőrréteg las-
sankint lehámlik és az ily módon tiszt-
ított bőr alatt levő réteg úde, ifjított
alakban mutatkozik és ezzel
egyidejűleg megszűnik mindennemű ki-
ütés, szeplő, folt, vörösség és anyajegy
az arckedők és himlőhelyek lassankint
teljesen kismulnak, egyszóval az arc-
szín fris és élénk színezetet nyer.

Egy korsó ára használati utasítással 3 korona.
Dr. Lengiel féle benzoé-szapan darabonként 120 és 70 fillér
vgen enyhén hat és ténylegesen elősegíti a balzsam
hatását. Raktáron az összes nagyobb gyógyszerárakban,
gyógyszertárakban és illatszertárakban to-
vábbá a főraktárban:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárában

Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26
valamint a „NÁNDOR” gyógyszerárában
Váci-körut.

A legjobb arc-
szépítő szer a

SERAIL-ARCZKENŐCS,

mely az arcot tisztítja, fehériti és bársony puhává teszi.

Minden ártalmas alkatrész nélkül!

Serail-szappan.

Epe-szappan.

Serail-crème. nappali használatra.

Kapható: dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth
Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön gyógyszerész
uraknál, valamint Josa és Jóna urak droguerájában.

Továbbá a készítőnél: ROZSNYAI MÁTYÁS gyógyszerárában

Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerárában.

Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér.

Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Serail-puder. Kiváló finom arczpór
három színben, fehér, rózsza és erem
1 doboz ára 1 korona.

Serail-szájviz. A legjobb szájviz.

Írkedések

jutányos áron felvételnek
a lap kiadóhivatalában.

Nyíló virágok, csokrok, koszorúk!

Legbiztosabb és legjobb vetemény és virágmagvakat, gyümölcsfák, diszcserjék, gömbákácfákat és más kertészetbe vágó növényzetet csakis

Paczelt János

műkertésznél.

Kossuth-utcai mag- és virágkereskedésében kaphatók.

Debrecenben.

Olcso ár és pontos szállítás biztosított.

Zacherlin

Nagyon segít és utólérhetetlen féregpusztító Üvegekben vásároljuk.

Kapható:

Debrecen:

Csanak József
Crisco Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Fritsch Károly
Ganovszky Lajos
Gőczey István
Havas József
Jósa és Jóra
Kertész Nándor

Klein Ignác
Kóhr. Henrik
Komlóssy Lajos
Kontsek Géza
Kernhoffer József
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Neumann Nándor
Parti Ferenc
Riekl Antal József

Róth Antal
Tóth Kálmán
Várray József

Berettyóujfalu:

ifj. Weiszberger Ignác

Érmihályfalva:

Grósz Hermann
Lévay Vince
Pollák Mária

Hajduböszörmény:

Gemeinbeck József
Tulogy Ferenc

Hajdunánás:

Körner Lola

Tiszafüred:

Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weizsmann József

kereskedőknél.

20,000 darab nemes Rózsató

a legkitünőbb fajokból. szép, erős példányokban, igen jutányos árakban.

Felhívom a nagyérdemű közönség b. figyelmét

műkertészeti és rózsatelepem

megtekintésére, a mely különösen a kertészkedő közönségnek igen tanulságos. Virágüzletemben a legizlésebb csokrok, koszorúk, virágkosarak s mindenféle modern disz munkák szolid árakban készíttetnek.

Frissen vágott virágokból allandó nagy készlet.

A mai naptól kezdve ugyancsak virágüzletomban kaphatók a következő saját termelésű friss zöldségeim u. m. fejes-saláta, karalábé, ugorka champignomba (csipke) hónapos-retek

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Műkertészeti és rózsatelep:

M. V. főállomás mögött, Csolnák-közút mellett, u. n. Egylet-kertben. Telefon 341. szám.

Farkas Gyula

műkertész.

Virágüzlet

Piac-utca 26-ik szám., Nagytözsde mellett.

Telefon 304. szám.

Részletes faj- és névárjegyzék ingyen és bérmentve.

Részletes faj- és névárjegyzék ingyen és bérmentve.